

Miljøministeriet
Departementet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 12. juni 2024
Sagsnummer: 2021-1298
MIM 72-24

./.. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering talepapir vedrørende forelæggelse i FEU om rådsmøde (miljø) 17. juni 2024.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Henrik Hedeman Olsen

Forelæggelse i FEU om rådsmøde (miljø) d. 17. juni 2024 samt tidligt forhandlingsoplæg om nedlistning af ulv

Møde i Folketingets Europaudvalg den 12. juni 2024 om tidligt forhandlingsoplæg vedr. nedlistning af ulv (punkt 4) samt rådsmøde (miljø) 17. juni 2024 (punkt 5).

(Det talte ord gælder)

Svar

- Jeg vil i dag forelægge én sag **til tidligt forhandlingsoplæg**, og derefter vil jeg forelægge dagsordenen for miljørådsmødet den 17. juni, hvor der er fem miljøpunkter på. Sagerne på miljørådsmødet forelægges alle **til orientering**.
- **Punkt 4** på dagsordenen vedrører Kommissionens **forslag til Rådets afgørelse om, at der på vegne af EU fremsendes forslag om at sænke beskyttelsesniveauet for ulv under Bern-konventionen.**
- Sagen forelægges til tidligt **forhandlingsoplæg**.
- Sagen vedrører Kommissionens forslag til en rådsbeslutning om, at EU fremsender et forslag til Bern-Konventionen om, at ændre ulvens beskyttelsesstatus.
- Bern-konventionen omhandler beskyttelse af Europas vilde dyr og planter samt naturlige levesteder. Den har 50 parter, der udover EU's medlemsstater, omfatter yderligere 23 europæiske- og nogle enkelte afrikanske lande.
- Forslaget indebærer, at man rykker ulven fra bilag II i Bern-konventionen, der omhandler de *strengt beskyttede* arter – til bilag III der omhandler de *beskyttede* arter.

- Kommissionens forslag blev fremlagt i december sidste år og forhandles fortsat i Rådet. Det er endnu for tidligt at sige, om der vil være opbakning fra et kvalificeret flertal af EU's medlemsstater.
- Såfremt Rådet bakker op om forslaget, vil Kommissionen fremsende det til afstemning i forbindelse med næste møde i Bern-konventionens Stående Komité, der finder sted i starten af december. Fristen for indsendelse af forslag inden mødet er i oktober.
- Kommissionens forslag tager udgangspunkt i en analyse af ulvens status i EU, som Kommissionen har fået udarbejdet i 2023.
- Analysen er udarbejdet som opfølgning på Europa-Parlamentets resolution fra november 2022 om beskyttelse af husdyravl og store rovdyr i Europa.
- Her opfordrede Europa-Parlamentet blandt andet Kommissionen til at foretage regelmæssige vurderinger af de videnskabelige data for at gøre det muligt at justere arters beskyttelsesniveau, så snart den ønskede bevaringsstatus er nået.
- Det fremgår blandt andet af Kommissionens forslag, at ulven har reetableret sig på tværs af kontinentet med en betydelig udvidelse af artens udbredelsesområde, at bestandene har nået et betydeligt niveau, og at bestandene fortsat vokser på hele kontinentet.
- Ifølge EU-Kommissionen er ulvebestanden i EU senest i perioden 2012-2023 vokset fra ca. 11.200 til ca. 20.300 ulve.
- I forslaget henviser Kommissionen til, at "Large Carnivore Initiative for Europe" – en specialistgruppe under den uafhængige og internationale naturbeskyttelsesorganisation 'International Union for the Conservation of Nature' (IUCN), – har konkluderet, at ulven i henhold til IUCN's rødlistekriterier kan klassificeres som "livskraftig" både på europæisk plan og indenfor EU. Og at de overordnede positive tendenser ser ud til at være stabile eller stigende.

- Kommissionen henviser også til, at der i medlemsstaternes seneste artikel 17 - afrapportering til EU-Kommissionen fra 2019 var 21 lande, der rapporterede på ulven, opdelt på 39 forskellige biogeografiske regioner. Af disse var 18 i gunstig bevaringsstatus, 19 var i ugunstig bevaringsstatus og to var ukendt.
- Jeg synes, det giver god mening løbende at kigge på udviklingen hos de enkelte arter og vurdere, om der er fagligt grundlag for at justere beskyttelsesniveauet, hvis de rette betingelser er til stede.
- Kommissionen har vurderet, at der nu er tilstrækkelig dokumentation til støtte for tilpasningen af ulvens status inden for rammerne af Bernkonventionen.
- På baggrund af oplysningerne om ulvens bestandsudvikling i EU lægger regeringen op til at støtte Kommissionens forslag.
- I den forbindelse er det vigtig for mig at understrege, at vi fortsat skal sikre et højt beskyttelsesniveau for ulven.
- Hvis Kommissionens forslag vedtages, og hvis ulvens beskyttelsesniveau på et tidspunkt også skulle blive ændret i EU's habitatdirektiv, så vil EU-medlemsstaterne stadig have en EU-retlig forpligtigelse til at genoprette og sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven.
- Hvis den EU-retlige beskyttelse af ulven lempes, vil det være op til den enkelte medlemsstat at beslutte, hvorvidt der skal opretholdes en strengere beskyttelse end den, der er krav om. Det kan for eksempel være i relation til beskyttelsen af ulven i yngletiden.
- Uanset om den EU-retlige beskyttelse af ulven lempes, vil ulven – på samme vis om alle andre vilde pattedyr i Danmark – fortsat være beskyttet i yngletiden af de danske, nationale regler.
- De danske regler om beskyttelse af vildt, herunder ulven, i yngletiden vil kunne opretholdes, uanset om EU-beskyttelsen af ulven ændres.

- Under alle omstændigheder vil vi stadig skulle genoprette og sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven. Indtil ulvens bevaringsstatus evt. bliver gunstig, er ulven fredet i Danmark.
 - Oplægget til den danske linje i det videre arbejde er indeholdt i regeringens **indstilling til forhandlingsoplæg**, som jeg nu vil læse op:
 - *Det indstilles, at man fra dansk side tilslutter sig forslaget idet det samtidig konstateres, at en ændring af ulvens beskyttelsesniveau ikke vil ændre på, at ulven fortsat vil være en beskyttet art, og at medlemsstaterne derfor vil være forpligtede til at sikre en gunstig bevaringsstatus for ulven.*
 - I forlængelse af ovenstående sag - vil jeg kort orientere om anden ulvesag. Det drejer sig om **en sag ved EU-Domstolen**, hvor Danmark har afgivet indlæg (sagsnr. C-601/22).
 - Sagen udspringer af, at en østrigsk domstol har forelagt EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål.
 - Det drejer sig om **fortolkningen af habitatdirektivet** i forhold til beskyttelsen af **ulve og ulvens udbredelsesområde**.
 - Generaladvokaten er kommet med sit forslag til afgørelse i sagen.
 - Danmark har afgivet indlæg i sagen så beskyttelseshensynet kan varetages, samtidig med at mulighederne for at fravige beskyttelsen af ulve reelt sikres.
 - Generaladvokaten udtalelse er et forslag, som EU-Domstolen ikke er forpligtet til at følge, når den afsiger dom.
 - Hvis I vil vide mere om sagen, kan I læse det notat, som er oversendt til folketinget. (MOF alm. del Bilag 9/EUU Alm. del Bilag 108 – samling 2022/2023).
-

- Jeg vil nu gå videre til **punkt 5 på dagsordenen** - forelæggelse af dagsordenen **for miljørådsmødet den 17. juni**. Der er fem sager på **til orientering**.
- **Den første sag** vedrører Kommissionens **forslag til direktiv om overvågning af jordbunden og jordbundens modstandsdygtighed**.
- Punktet er rådsmødet til vedtagelse af en **generel indstilling**.
- Jeg tog **forhandlingsoplæg** på sagen **i marts**.
- Kommissionens forslag indebærer, at der etableres et **overvågningssystem**, der skal indsamle data og give overblik over jordbundens tilstand i EU.
- Sunde jord-økosystemer er en væsentlig faktor for bl.a. **biodiversiteten, klimaet og fødevareproduktion**. Kommissionen vurderer, at ca. 60 til 70% af jordbunden i EU er i dårlig tilstand.
- Ved at lave et overvågningssystem for jordbunden kan man bedre identificere årsagerne til at jordbunden forringes. Og dermed få det fornødne grundlag for at rette op på jordens sundhedstilstand.
- **Forhandlingerne** er gået godt, og vi er generelt lykkedes med at få danske synspunkter afspejlet i kompromisforslaget.
- Vi har haft fokus på at fastholde en **ambitiøs overvågningsindsats**. Og på at sikre, at indsatsen på **jordforureningsområdet** flugter med vores regulering herhjemme. Det er vi lykkedes med.
- Forhandlingerne har særligt fokuseret på de konkrete **indikatorer** og prøvetagningsmetoder. Her er man nået til enighed om en harmoniseret tilgang, baseret på fælles indikatorer.

- Vi har fra dansk side arbejdet på, at **overvågningsindsatsen** indrettes på den bedst mulige måde. Og vi er lykkedes med at sikre et effektivt overvågningsprogram, hvor man kan sammenligne data på tværs af EU.
- Regeringen er således **tilfreds** med resultatet. Og på den baggrund vil vi **støtte** den generelle indstilling på rådsmødet.
- **Den anden sag** på Rådsmødet er Kommissionens **forslag til revision af affaldsrammedirektivet**.
- Sagen er på rådsmødet til vedtagelse af en **generel indstilling**. Og jeg indhentede **forhandlingsoplæg i april**.
- Formålet med forslaget er at mindske miljø- og klimaaftrykket fra **tekstil- og fødevarerproduktionen**.
- **Danmark** har generelt arbejdet på at **opretholde ambitionsniveauet** i Kommissionens forslag. Og det er vi heldigvis kommet langt med.
- Forhandlingerne har særligt fokuseret på reduktionsmålene for **madaffald**. De har været under massivt pres fra en række medlemslande, der har ønsket udvandinger.
- Det er derfor rigtig godt, at det er **lykkedes at fastholde niveauet fra Kommissionens forslag**. Kompromisforslaget fastholder således reduktionsmålene på madaffald. Fødevarerindustrien skal reducere med 10 % i 2030, og husholdningslignende madaffald skal reduceres med 30 %.
- I forhold til **tekstilområdet** har der været bred opbakning til at indføre det udvidede producentansvar. Så det er også rigtig positivt.
- Kompromiset indebærer også øget kontrol- og øgede krav til **eksport** af genbrugstøj. Og de **velgørende organisationer** vil fortsat kunne spille en central rolle og fortsætte deres vigtige arbejde med at fremme genbrug.

- Alt i alt et godt resultat, som **regeringen agter at støtte** på rådsmødet.
- **Det tredje punkt** på rådsmødet er Kommissionens **forslag til direktiv om grønne anprisninger**.
- Også denne sag er på rådsmødet til en **generel indstilling**. Og jeg indhentede **forhandlingsoplæg i april**.
- Formålet med forslaget er at bekæmpe ”**greenwashing**”. Altså vildledende miljøanprisninger af produkter.
- I **forhandlingerne** har der været meget forskellige ønsker til **ambitionsniveauet** i forslaget.
- Flere lande har arbejdet på at underminere de krav, der netop er blevet vedtaget i den overordnede EU-lovgivning om vildledende markedsføring. Men bl.a. på baggrund af Danmarks indsats er det lykkedes at fastholde ambitionsniveauet.
- Danmark er også blevet imødekommet på en række andre områder. Man kan fortsat ikke bruge **klimakreditter** i forhold til markedsføring af produkter. Nationale miljømærker som **Svanen** får nedsat de administrative byrder hvis de lever op til direktivet. Og **alle virksomheder** bliver omfattet af reglerne.
- Det er grund til at være tilfreds med kompromisforslaget, og regeringen vil derfor **støtte forslaget** på rådsmødet.
- **Det fjerde punkt** på rådsmødet er et sæt rådskonklusioner om **det 8. miljøhandlingsprogram**.
- Det 8. miljøhandlingsprogram udgør den overordnede ramme for EU-arbejdet på miljø- og klimaområdet frem mod 2030.

- Hidtil har det 8. miljøhandlingsprogram primært bestået af Green Deal. Men da Green Deal alene forpligter den *nuværende* Kommission, er der behov for, at den **indkommende Kommissionen tilsvarende forpligtes til at tage initiativer i perioden fra 2025 til 2030.**
- Det skal sikres ved, at det 8. miljøhandlingsprogram skal ”genopfyldes” med prioriteter for den kommende Kommission.
- **Formålet** med rådskonklusionerne er således, at sende et klart signal fra Rådet til den indkomne Kommission, om medlemsstaternes ønsker til miljø- og klimaindsatsen frem mod 2030.
- Som sådan, er **rådskonklusionerne Rådets overordnede ønskeliste til den nye Kommission** på det grønne område.
- Rådskonklusionerne peger på behovet for indsatser på en lang række områder. Bl.a. skal EU forsætte indsatsen for at nå klimaneutralitet i 2050, og man skal fokusere på at fremme klimatilpasning. Og der skal tages yderligere skridt til at fremme cirkulær økonomi, nul-forurening og natur-og biodiversiteten.
- **Regeringen** har bakket op om den nuværende Kommissions arbejde og ambitionsniveau under Green Deal. Det er **vigtigt, at ambitionsniveauet fastholdes fremover, og at indsatsen styrkes** på en række områder.
- I **forhandlingerne** af rådskonklusionerne har Danmark arbejdet for opstramninger på så godt som alle områder.
- Indenfor nul-forurening har vi bl.a. peget på, at Kommissionen skal fremsætte den længe ventede revision af **REACH**. Og vi ønsker en udfasning af **PFAS** hurtigst muligt.
- På **cirkulær økonomi**, har vi presset på for at få en overordnet reguleringsramme for cirkulær økonomi, som bl.a. skal levere på EU’s materiale- og miljøaftryk.

- Vi har også peget på behovet for en revision af **Havstrategidirektivet**.
 - Og vi har også ønsket et styrket fokus på en sammenhængende indsats for **klimatilpasning**. Herunder i forhold til naturgenopretning, naturbaserede løsninger og vandeffektivitet.
 - Det er ikke alt vi er kommet igennem med i konklusionerne. Men vi er landet et acceptabelt sted. Og regeringen agter derfor **at stemme for vedtagelse** af rådskonklusionerne.
 - Det **femte og sidste punkt** på rådsmødet er en drøftelse af Kommissionens **meddelelse om klimarisici**.
 - Kommissionens meddelelse handler om samfundets modstandsdygtighed overfor klimarelateret hændelser som oversvømmelser, tørke, hedeølger og stigende havniveauer.
 - Formålet med meddelelsen er at belyse og styrke EU's og medlemslandenes kapacitet til at håndtere klimaforandringer.
 - Meddelelsen indeholder ikke optakt til ny lovgivning på området.
 - **Regeringen hilser meddelelsen velkommen**. Og vi støtter formålet om, at styrke EU's og medlemslandenes kapacitet til at håndtere de voksende udfordringer med klimaforandringerne.
-
- Her til slut vil jeg under ”**Siden sidst**” gerne kort orientere om EU-arbejdet med **invasive arter**. Vi forventer nemlig snart, at der vil komme forslag om den næste opdatering af EU-listen over **invasive arter**.
 - Såfremt der i dén forbindelse kommer forslag om at optage **amerikansk mink** på listen, så forventer jeg at komme over i udvalget for at indhente

forhandlingsoplæg engang i løbet af efteråret. Så dette er blot en tidlig varsling.

- Tak for ordet.